



LISTERSKJELL AS

Rafoss
4480 KVINESDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ole Martin Aanonsen, 37 01 78 51

Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven - akvakulturanlegg for blåskjell i Sagebukta, Kvinesdal kommune

Fylkesmannen i Agder har besluttet å gi Listerskjell AS tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven § 11 på visse vilkår.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Fylkesmannen varsler at vi vil ta gebyr i henhold til gebyrsats 6.

Vi viser til søknad Fra Listerskjell AS om etablering av akvakulturanlegg i Sagebukta, Kvinesdal kommune. Fylkesmannen fikk saken oversendt fra Rogaland fylkeskommune den 4. oktober 2018. Saken har i store deler av 2019 lagt i bero hos regionale myndigheter. Mattilsynet gav tillatelse til virksomheten den 30 august 2019, og i e-post datert 15. oktober ba Rogaland fylkeskommune Fylkesmannen om å saksbehandle søknaden etter forurensningsloven.

Vedtak

Fylkesmannen i Agder gir Listerskjell AS tillatelse til forurensende virksomhet. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt anlegget har fått tillatelse etter akvakulturloven fra Rogaland fylkeskommune.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.



Varsel om gebyr

Fylkesmannen tar gebyr for saksbehandling av tillatelser i medhold av forurensningsloven, jamfør forurensningsforskriften kapittel 39-3. Vi vurderer å kreve gebyr etter gebyrsats 6, jamfør forurensningsforskriften § 39-4. Det medfører et gebyr på kroner 32 800 kroner.

Grunnlaget for valg av gebyrsats er forventet ressursbruk i forbindelse med behandling av søknaden. Gebyrsatsene for 2019 legges til grunn i saken, siden saksbehandlingen i hovedsak har foregått i 2019. Vi fatter endelig vedtak om gebyrsats og ettersender faktura når saken er ferdigbehandlet. Merknader til dette forhåndsvarselet kan sendes oss innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Kort om bakgrunnen for saken

Listerskjell AS søker om å etablere et nytt anlegg for oppdrett av blåskjell (*Mytilus edulis*) i Sagebukta, Kvinesdal kommune. Det har tidligere vært aktivitet på samme lokalitet, med denne opphørte etter søkers opplysninger som følge av forurensningssituasjonen i Fedafjorden. Etter Mattilsynets friskmelding av fjorden i 2011, ønsker Listerskjell å etablere et nytt anlegg på lokaliteten. Anleggstypen er et vanlig flytende anlegg med bøyestrek og hengekultur, med lokalt yngelpåslag. Planlagt årlig produksjon er 200 tonn.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Fylkesmannen vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Det er en etablert praksis at Fylkesmannen krever utslippstillatelse for anlegg med ramme for årlig produksjon større enn 150 tonn.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Fylkesmannens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Fylkesmannen treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Fylkesmannen har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) slik at utslipp av slike stoffer er stanset innen 2020.



Fylkesmannens vurdering

Skjelldyrking bidrar i motsetning til fiskeoppdrett ikke med ny tilførsel av næringsstoffer i vannforekomsten. Blåskjell er i likhet med de fleste andre muslinger filtrerere som ernærer seg på å filtrere plankton og dødt organisk materiale ut av vannet.

Det er i søknaden ikke lagt opp til fôring eller tilførsel av kjemikalier i blåskjellanlegget, og Fylkesmannen setter derfor vilkår om at dette ikke tillates. Produksjonen i anlegget skal dermed ikke medføre direkte utslipp til vann, men hengende kultur fra bøyestreck er ventet å medføre noe sedimentasjon av materiale som faller av og samler seg under anlegget. Det er uklart hvilket omfang av nedfall et anlegg med en årlig tillatt produksjonsramme på 200 tonn vil kunne generere og hvilke påvirkninger nedfallet vil kunne ha på bunnforholdene.

I vann-nett ligger anlegget i vannforekomsten «Fedafjord-ytre, 0201020302-C» som har et totalt areal på 9,4 km². Fedafjorden har ikke terskler, og dybden øker jevnt fra omlag 70 meter utenfor Feda til mer enn 350 meters dyp ved Andabeløy. Lokaliteten i Sagebukta ligger i en grunnere vik med mellom 30 og 50 meters dybde. Kjemisk tilstand i Fedafjorden er satt til dårlig som følge av langvarig påvirkning fra avrenning fra industri. Biologisk tilstand er vurdert som moderat. Det er parameterne siktedyp og mengde totalfosfor som trekker ned vurderingen. For fire bunnfaunaindekser er biologisk tilstand imidlertid vurdert som god.

Med bakgrunn i planlagt aktivitet på lokaliteten, produksjonsrammen, vannforekomstens størrelse og øvrig påvirkning fra industri, mener Fylkesmannen det ikke er sannsynlig at aktiviteten ved et blåskjellanlegg i Sagebukta vil medføre fare for reduksjon av miljøtilstanden i vannforekomsten eller økt risiko for at miljømålene for forekomsten ikke skal nås innen fastsatt frist, jamfør vannforskriften § 4, jamfør § 12.

Ut fra denne vurderingen, vil det ikke være hensiktsmessig å pålegge virksomheten å utarbeide et miljøovervåkningsprogram for lokaliteten. Dersom erfaringer fra anlegg andre steder i Norge viser at miljøtilstanden forringes nær akvakulturanlegg med blåskjell, vil imidlertid Fylkesmannen kunne vurdere å pålegge undersøkelser i medhold av forurensningsloven § 51.

Virksomheten plikter å ha internkontroll, og de skal etablere gode driftsrutiner for å redusere nedfall, avfallsmengder, lukt, støy eller annen forurensning til ytre miljø. I tillatelsens vilkårsdel er dette utdypet ytterligere.

Det er planlagt et landbasert avgiftningsanlegg med vanntilførsel fra dypet slik at skjell kan avgiftes ved eventuelt behov.

Strømhastighet er avgjørende for næringstilførsel til et blåskjellanlegg. Middelkastighet på 3 cm/s er vurdert som nedre grense av Havforskningsinstituttet, mens en strømhastighet over 5 cm/s sikrer god produksjon.

Baug AS gjennomførte på vegne av Listerskjell AS strømmålinger på lokaliteten i perioden mellom 17. august og 17. september. Målingen ble gjennomført på 5 meters dyp. Statistikken fra målingen viser at det ikke forekom perioder med strømmåling, middelkastigheten var 6 cm/s og høyeste målte hastighet var 26 cm/s. Målingene tilsier at det er gode strømforhold på lokaliteten.



Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal ifølge naturmangfoldlovens § 8 så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Vi har lagt til grunn www.vann-nett.no, www.vannmiljo.miljodirektoratet.no, www.kart.naturbase.no, www.kart.fiskeridir.no og www.artsdatabanken.no samt Fylkesmannens interne kartløsning.

Naturtypen «store taeskogforekomster» er registrert ca. 4 km mot sydvest. Vi vurderer den teoretiske påvirkningen på forekomstene som uvesentlige.

Av sjøfugl er det registrert en enkeltobservasjon av lomvi i Fedafjorden, i tillegg til ærfugl, måker og andre sjøfugl. Aktivitet på og rundt oppdrettsanlegg kan både skremme og tiltrekke fugl, og disse vil kunne endre atferd som følge av tiltaket. Flere arter sjøfugler, herunder spesielt ærfugl, har blåskjell som en viktig del av sitt næringsinntak. Det vil være viktig å etablere forebyggende tiltak for å unngå konflikter mellom anlegget og fugler på lokaliteten. Anleggseier kan ikke påregne fellingstillatelse på ærfugl eller andre arter som er på næringsøk i området. Det er ikke registrert rødlistede marine arter i området.

Fylkesmannen vurderer det ikke som sannsynlig at kultivering av blåskjell vil være til ulempe for naturmangfoldet i området. Vi vurderer kunnskapsgrunnlaget, jamfør naturmangfoldloven § 8, som tilfredsstillende til å kunne treffe en beslutning i saken, og «føre var»-prinsippet, jamfør naturmangfoldloven § 9 kommer derfor ikke til anvendelse i saken.

Ved å fastsette vilkår i tillatelsen etter forurensningsloven, vil man ta høyde for den samlede belastningen i området og fastsette krav om avbøtende tiltak for å redusere risiko for negativ påvirkning på resipienten som langt som hensiktsmessig, jamfør naturmangfoldloven §§ 10-12.

Saksgang

I gjeldende arealdel i Kvinesdal kommune er arealet avsatt til «bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone», med hensynssoner for friluftsliv og kulturmiljø i nærområdet. Det ble gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i vedtak av 31.05.2018, jamfør sak 36/18 fra kommunens forvaltningsutvalg.

Rogaland fylkeskommune la saken ut til offentlig høring i en periode på fire uker i 2018. Egen høring av tillatelsen etter forurensningsloven er derfor ikke påkrevd.

Fylkesmannen gav i brev av 29.11.2018 tilrådning til søknaden på bakgrunn av vurderinger av naturvern, biologisk mangfold, friluftsliv, fiske og akvakultur.

Konklusjon

Fylkesmannen har vurdert anleggets miljøpåvirkning etter forurensningsloven, vannforskriften og naturmangfoldloven. Vi har konkludert med at vi kan gi tillatelse til det omsøkte tiltaket på visse vilkår.



Selv om Fylkesmannen gir tillatelse etter forurensningsloven, er det bedriften sitt ansvar at lokaliteten ikke blir overbelastet, og at vannforekomsten ikke forringes.

Klagerett

Listerskjell AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Agder, jmfør forvaltningsloven § 32. Vi gjør oppmerksom på retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19 til å se sakens dokumenter.

Med hilsen

Ingunn Løvdal
miljøverndirektør

Veronica Skjævestad
faggrupeleder forurensning
Miljøvern avdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Agder fylkeskommune
Rogaland fylkeskommune
MATTILSYNET

Postboks 788 Stoa 4809 ARENDAL
Postboks 130 4001 STAVANGER
Felles postmottak Postboks 383 2381 BRUMUNDDAL